

Internationella samarbeten

RESULTAT FRÅN EN ENKÄTUNDERSÖKNING VÅREN 2018

Förord

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har sedan ett antal år en databas över medlemmarnas vänortssamarbeten på www.skl.se/EU. Under våren 2018 har SKL:s internationella sektion genomfört en inventering av medlemmarnas vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten.

Undersökningen om vänorter, kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten omfattade även frågor om graden av aktivitet på samarbeten, aktuella samarbetsområden, samt frågor om samordning och finansiering.

En delmängd av enkätsvaren presenteras här i form av en rapport. Kansliet kommer fortsatt att bearbeta data. Vänortsdatabasen avses uppdateras under året.

Stockholm, 2019-01-31

Jerker Stattin

Avdelningen för administration

Sammanfattning

Sammanfattning

Under våren 2018 har internationella sektionen på Sveriges Kommuner och Landsting genomfört en kartläggning av kommuner, landsting och regioners internationella engagemang. Enkäten som skickades ut syftade till att bredda förståelsen för medlemmarnas aktivitet och engagemang inom vänortssamarbeten, kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten. Kansliet avser att fortsätta analysera dessa data under år 2019. I denna rapport presenteras en första delmängd av resultaten.

Internationellt engagemang avser samtliga samarbetsformer: vänortssamarbete, kommunalt partnerskap och andra internationella samarbeten. 81 procent av kommunerna och 11 av 13 landsting/regioner har någon form av internationellt engagemang.

Vänorter och kommunala partnerskap är vanligast bland kommuner, även om trenden är att vänortssamarbeten minskar. Andra internationella samarbeten är vanligast bland landsting/regioner. Andra internationella arbeten kan vara t.ex. projekt finansierade av EU-medel, samarbeten finansierade av Nordiska ministerrådet eller deltagande i olika former av nätverk.

Det krävs att det internationella arbetet prioriteras i organisationen för att internationella engagemang ska etableras. Vanligaste orsaken till uteblivna samarbeten är att de inte är prioriterade i organisationen. Även brist på tid och finansiering är viktiga orsaker till att samarbeten uteblir.

Det vanligaste samarbetsområdet avseende vänorter och kommunala partnerskap är kultur. Därefter följer skola och utbildning samt näringslivsutveckling och sysselsättning. Det vanligaste samarbetsområdet avseende andra internationella samarbeten är skola och utbildning. Därefter följer miljöskydd, hälsoskydd och klimat.

Egna medel är det klart vanligaste sättet att finansiera vänortssamarbete bland kommuner, landsting och regioner. När det gäller de kommunala partnerskapen är medel från Sida/ICLD av naturliga skäl den vanligaste finansieringsformen. Avseende andra internationella samarbeten är den vanligaste finansieringsformen EU-medel i kommuner, i landsting och regioner är egna medel den vanligaste finansieringsformen.

Kommuner, landsting och regioner uppger att det största mervärdet av internationellt engagemang är kompetensutveckling och verksamhetsutveckling.

Brist på tid och resurser upplevs vara de största hindren i internationella samarbeten inom kommuner, landsting och regioner.

Innehåll

Sammanfattning	3
Metod	5
Kapitel 1 – Introduktion till internationellt engagemang	6
Kapitel 2 – Länder för utbyte	10
Kapitel 3 – Aktivitetsgrad och samarbetsområden	12
Kapitel 4 – Organisation och finansiering	16
Kapitel 5 – Mervärden och hinder i internationellt arbete	20
BILAGA – Förteckning över internationella samarbeten samt samarbetsländer	21

Metod

En webbenkät skickades ut våren 2018 till samtliga kommuner, landsting och regioner.¹ Enkäten har till skillnad från tidigare år (2011) inte skickats ut till regionförbund eller motsvarande.

Syftet med enkäten var att bredda förståelsen för medlemmarnas internationella engagemang, sammanställd i en konsoliderad rapport.

Tre påminnelser skickades ut. Enkäten besvarades av 213 av 290 kommuner (73 procent) och 13 av 20 landsting/regioner (65 procent).

Kommunerna har kodats efter kommungrupp.² En bortfallsanalys har gjorts och bortfallet är jämnt fördelat över kommungrupper.

Enkäten bestod av totalt 18 frågor. Ingen utav frågorna var tvingande att svara på.

Enkäten beskriver en nulägesbild av medlemmarnas vänorter, kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten. Det kan emellertid finnas internationella engagemang som inte fångas av enkätfrågorna. Värt att påpeka är också att rapporten bygger på respondenternas *uppfattningar* i frågorna.

När internationellt engagemang skrivs avses samtliga samarbetsformer: vänortssamarbete, kommunalt partnerskap och andra internationella samarbeten.

---

¹ Totalt 290 kommuner och 20 landsting/regioner. Region Gotland behandlas i denna rapport som en kommun.

² Läs mer på

<https://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2051.html>

Kapitel 1 – Introduktion till internationellt engagemang

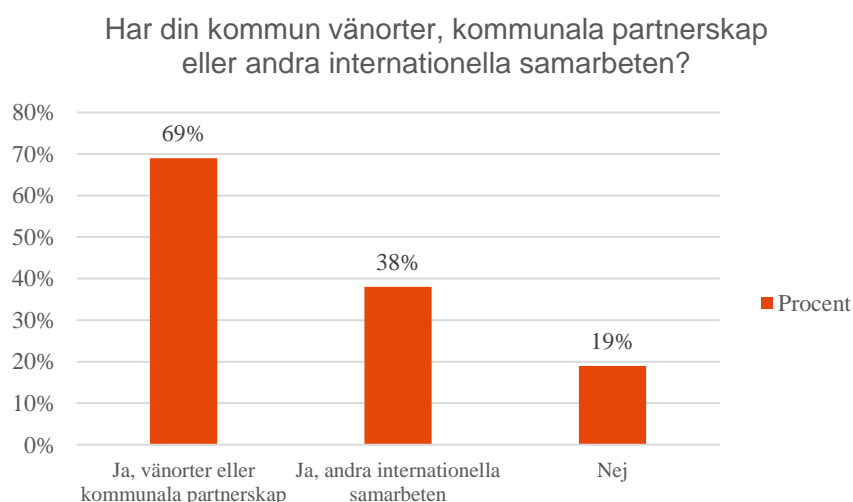
SKL:s enkätundersökning delar in medlemmarnas internationella samarbeten i tre olika kategorier: vänortssamarbeten, kommunala partnerskap respektive andra internationella samarbeten.

Vänorter definieras som bilaterala, formaliserade och långsiktiga samarbeten med en stad, kommun eller region.

Kommunala partnerskap definieras som projekt som finansieras med svenskt statligt utvecklingsbistånd från Sida och som förvaltas av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati).³

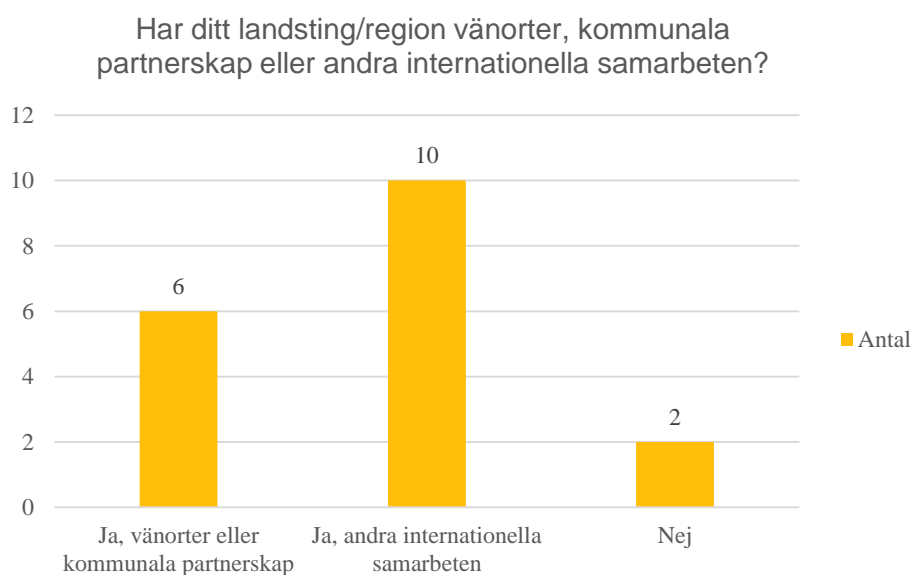
Slutligen definieras andra internationella samarbeten som samarbeten som finansieras genom egna resurser eller andra medel, till exempel EU-medel. Här avses inte kortsiktiga samarbeten.

146 kommuner (69 procent) svarar att de har vänorter eller kommunala partnerskap. Vidare svarar 80 kommuner (38 procent) att de har andra internationella samarbeten. 53 svarar ja på båda. Sammantaget svarar alltså 173 (81 procent) av kommunerna att de har någon form av internationellt engagemang. Slutligen uppger 40 (19 procent) att de inte har några vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten.

³ De länder som finns tillgängliga för Kommunala partnerskap är Bosnien och Hercegovina, Georgien, Kosovo, Makedonien, Moldavien, Serbien, Turkiet, Ukraina, Belarus, Indien, Indonesien, Kina, Vietnam, Botswana, Kenya, Moçambique, Namibia, Sydafrika, Tanzania, Uganda och Zambia. Läs mer på <https://www.icld.se/kommunalt-partnerskap>

Av de 13 landsting/regioner som svarade på frågan uppger sex att de har vänorter eller kommunala partnerskap. Vidare svarar tio att de har andra internationella samarbeten. Fem landsting/regioner svarar ja på båda. 11 av 13 landsting/regioner (85 procent) svarar alltså att de har någon form av internationellt engagemang. Slutligen svarar två att de varken har några vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten.

Vid en jämförelse av vilken typ av internationellt samarbete som SKL:s medlemmar bedriver framgår således att kommuner i betydligt högre utsträckning ägnar sig åt vänortssamarbeten och kommunala partnerskap än andra internationella samarbeten. Bland landsting/regioner är det däremot vanligare med andra internationella samarbeten än vänortssamarbeten och kommunala partnerskap.

Det bör påpekas att frågan kan ha tolkats olika av olika respondenter. Några uppger att de har svarat på frågan utifrån idén om samarbete på organisatorisk nivå och därmed exkluderat t.ex. EU-projekt. Det kan även finnas internationella samarbeten på exempelvis skolor i kommunen, som kommunledningen inte känner till som därför inte tas med i svaren. Ytterligare internationella engagemang som inte speglas av frågan kan vara t.ex. studiebesök.

Vänortssamarbeten en nedåtgående trend

SKL:s mätningar tyder på att antalet kommuner och landsting/regioner som har vänorter har minskat. Bilden är att vänortssamarbeten avslutas för att istället satsa på verksamhetsutveckling via projekt. Vänortssamarbeten upplevs resurskrävande och svåra att hålla livaktiga.

Kommunen har avslutat sina vänortssamarbeten för att istället satsa på verksamhetsutveckling via projekt. Vissa perioder är vi mer aktiva exempelvis när vi arbetar med att ta fram en internationell ansökan eller under genomförande fasen av ett EU-projekt. Sen kan det gå perioder utan organiserat internationellt samarbete via projekt.⁴

[Kommunen] undertecknar ej vänortsavtal. Detta i enlighet med av kommunfullmäktige antagen internationell strategi. Stadens internationella arbete kanaliseras istället genom totalt 84 internationella organisationer/nätverk.⁵

Kommunen har avslutat tidigare vänortsavtal. Det internationella arbetet i framtiden kommer främst att inriktas på det kommunala partnerskapsprogrammet.⁶

Enligt enkätundersökningen 2007⁷ hade 272 kommuner vänorter. Motsvarande undersökning 2011 visade att antalet kommuner med vänortssamarbeten minskat till 243. Enkätsvaren 2018 bekräftar denna utveckling genom att visa att det i dagsläget är 146 kommuner som har vänorter eller kommunala partnerskap.⁸

Enligt undersökningen 2011 hade 12 landsting/regioner vänorter. Enkätsvaren 2018 visar att antalet minskat till hälften då det numera är sex landsting/regioner som har vänorter eller kommunala partnerskap. Motsvarande statistik för 2007 saknas.

Förklaringar till uteblivna samarbeten

40 (19 procent) av kommunerna uppger att de varken har vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten. Bland kommuner som inte har några internationella samarbeten är den klart vanligaste förklaringen att de inte är prioriterade i organisationen (68 procent). Den näst vanligaste förklaringen är brist på tid (26 procent). På tredje plats kommer brist på finansiering (13 procent). I 2011 års undersökning var finansiella och personella resurser den vanligaste förklaringen till ett minskat engagemang.

---

⁴ Svar från kommun i kommungrupp pendlingskommun nära större stad.

⁵ Svar från kommun i kommungrupp storstäder.

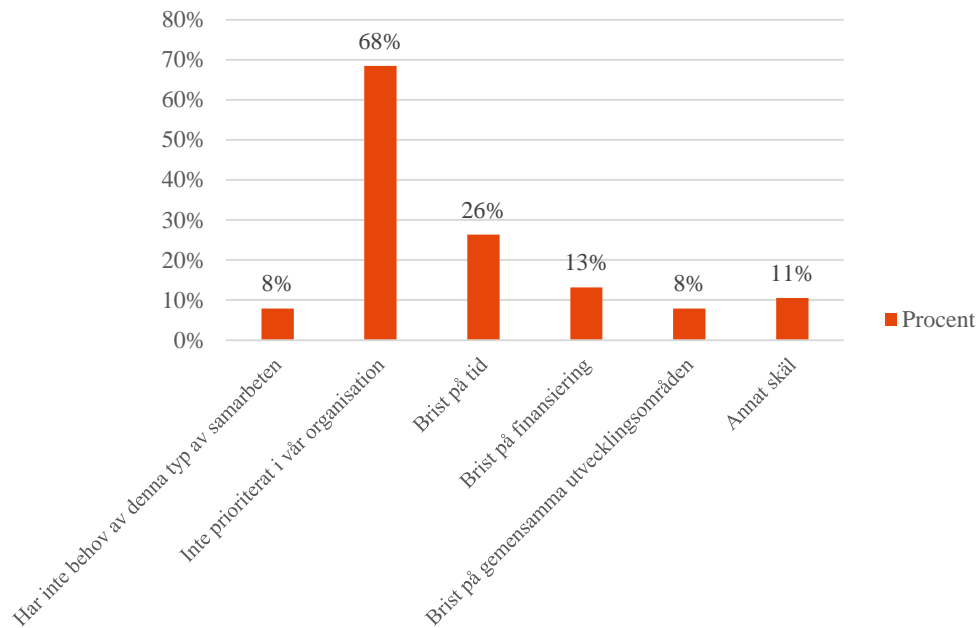
⁶ Svar från kommun i kommungrupp pendlingskommun nära mindre stad/tätort.

⁷ I undersökningarna från 2007 och 2011 inkluderades kommunala partnerskap i definitionen av vänorter. I undersökningen från 2018 har SKL valt att inte inkludera de kommunala partnerskapen i definitionen av vänorter utan ger dem en egen kategori. I detta stycke har de dock inkluderats i syfte att möjliggöra jämförelser mellan 2007, 2011 samt 2018.

⁸ Det totala antalet vänortssamarbeten följer samma trend. År 2007 fanns det 1025 vänortssamarbeten. När undersökningen 2011 genomfördes hade antalet sjunkit till 867. Enkätsvaren 2018 visar att det i dagsläget pågår 527 sådana samarbeten.

Varför har din kommun inte några vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten?

Två landsting/regioner uppger att de varken har vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten. Båda anger att samarbeten av detta slag inte är prioriterade i organisationen.

Andra internationella samarbeten – vad är det?

Frågan om andra internationella samarbeten har tolkats brett bland respondenterna. De har i fritext fått beskriva samarbetena. Respondenterna listar bl.a. deltagande i europeiska nätverk inom olika teman, olika Östersjösamarbeten, Interreg-samarbeten, skolutbyten, nordiska samarbeten, EU-projekt och samarbeten inom OECD och UNESCO. En lista över de samarbeten som tas upp ligger med som en bilaga till denna rapport.

Kapitel 2 – Länder för utbyte

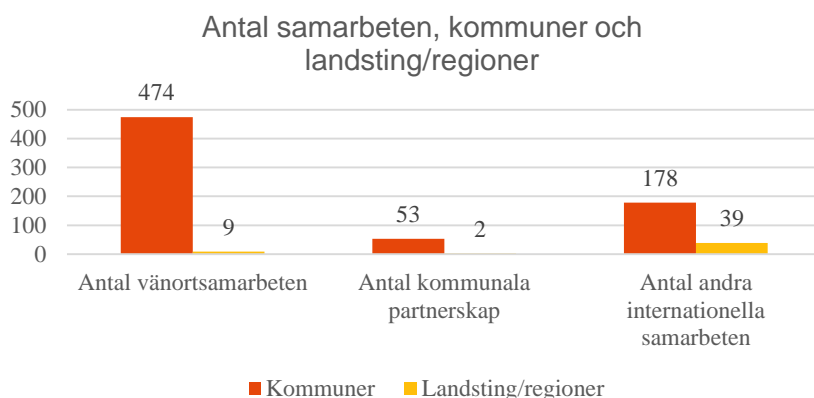
Kommuner, landsting och regioner har vänorter eller kommunala partnerskap i 55 olika länder. I norden pågår sammanlagt 198 samarbeten i länderna Finland, Norge, Danmark och Island. I övriga Europa pågår 205 samarbeten och i övriga världen återfinns 93 samarbeten. Resultatet bekräftar tidigare års undersökningar som visat att vänortssamarbeten i Norden fortsätter att minska.⁹ En del vittnar om att vänortssamarbeten i norden avslutas till följd av t.ex. kommunsammanslagningar.

”Tidigare samarbeten har varit mycket givande och innehållsrika. Vi har haft vänort med Eno kommun i Finland under många år, som upphörde när den kommunen uppgick i en annan större kommun.”¹⁰

Sammanlagt handlar det om 483 vänortssamarbeten i världen där kommunerna står för 474 unika vänortssamarbeten och landstingen/regionerna för nio.

Av de sammanlagt 55 kommunala partnerskapen står kommunerna för 53 samarbeten och landstingen/regionerna för två.

När det gäller de sammanlagt 216 andra internationella samarbetena står kommunerna för 178 och landstingen/regionerna för 39.

Gränsregionalt samarbete

Denna studie bekräftar det som tidigare studier har konstaterat, nämligen att det är vanligt med samarbeten över gränsen i gränsregioner. Gränsöverskridande samarbete är särskilt vanligt i kommuner som gränsar till Norge och Finland. Gränskommuners speciella utmaningar och förutsättningar lyfts av respondenter, såväl som potentiella gränshinder för mer samarbete.

”Vi är en gränskommun med lång tradition av samarbete med Eidskogs kommun och Norge i övrigt. En stor brist för samarbetet är att det inte finns så mycket aktuell statistik kring t ex pendling över gränsen.”¹¹

Ett landsting påpekar att det kan vara svårt med utbyte över nationsgränser eftersom förutsättningarna är så skilda. En region önskar att samtliga regionalt utvecklingsansvariga

⁹ Se Medlemmarnas vänortssarbete, våren 2011, SKL

¹⁰ Kommun i kommungrupp Lågpendlingskommun nära större stad

¹¹ Kommun i kommungrupp Landsbygdskommun med besöksnäring

även ska ha uttalat ansvar för det gränsregionala samarbetet. Flera tar även upp olika gränsregionala samarbeten i fritextsvaren under andra internationella samarbeten. ARKO är t.ex. en samlingsorganisation mellan ett antal kommuner i södra delen av Hordaland fylke i Norge och i nordvästra delen av Värmlands län i Sverige. Organisationen finansieras av Nordiska ministerrådet samt av medlemsavgifter. Grensetjänsten är gränsöverskridande informationstjänst mellan Sverige och Norge. Nordic health care cooperation är ett samarbete mellan Norge, Finland och Sverige kring hälso- och sjukvård i de norra delarna av länderna.

Samarbete med Kina och Ryssland

20 kommuner har vänorter eller kommunala partnerskap i Kina. Detta är mer än en fördubbling sedan förbundet gjorde sin senaste enkätundersökning 2011. Två landsting/regioner har vänorter/kommunala partnerskap i Kina. Det kan konstateras att intresset för Kina växer.

15 kommuner har vänorter i Ryssland. Ett landsting/region har vänorter i Ryssland. Detta är en minskning av vänortskontakter med Ryssland sedan 2011.

Kapitel 3 – Aktivitetsgrad och samarbetsområden

När det gäller aktivitetsgraden för vänortssamarbeten och kommunala partnerskap har en uppdelning gjorts mellan aktiva, sporadiska samt vilande samarbeten. De aktiva inrymmer gemensamma projekt med regelbundna kontakter under det senaste året. De sporadiska kännetecknas av oregelbundna kontakter under det senaste året. I de vilande har ingen aktivitet förekommit under det senaste året.

Aktivitetsgrad

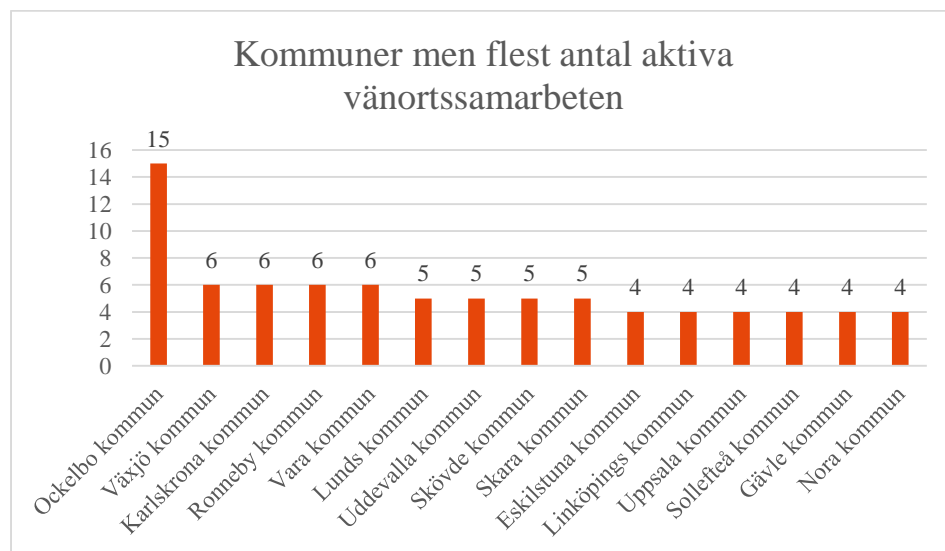
36 procent av vänortssamarbeten är aktiva. Andelen sporadiska samarbeten är 28 procent, medan de vilande utgör 32 procent.

Avseende kommunala partnerskap är 80 procent aktiva samarbeten. Andelen sporadiska samarbeten är 4 procent, medan de vilande utgör 13 procent.

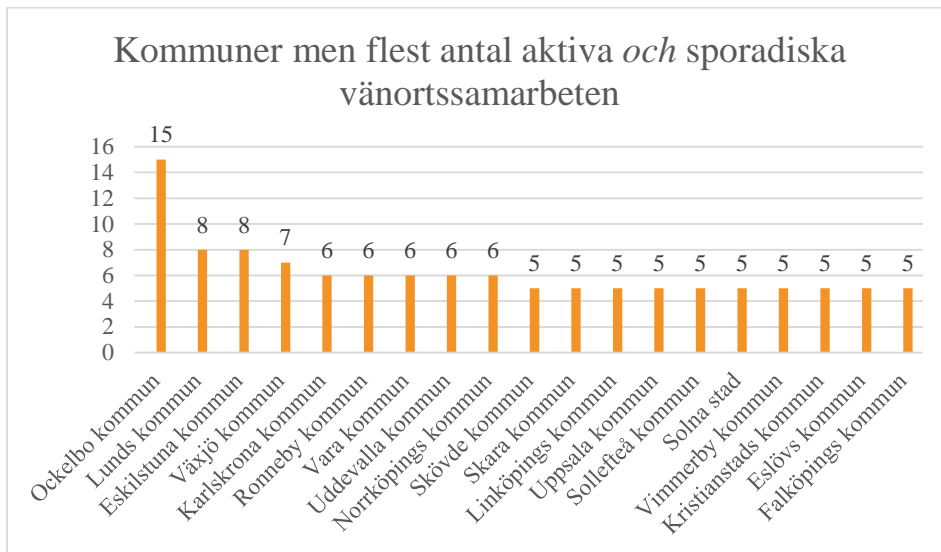
81 procent av andra internationella samarbeten är aktiva. Andelen sporadiska samarbeten är 13 procent, medan de vilande är 4 procent.

Vid en jämförelse framgår att kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten är aktiva i betydligt högre grad än vänortssamarbeten.

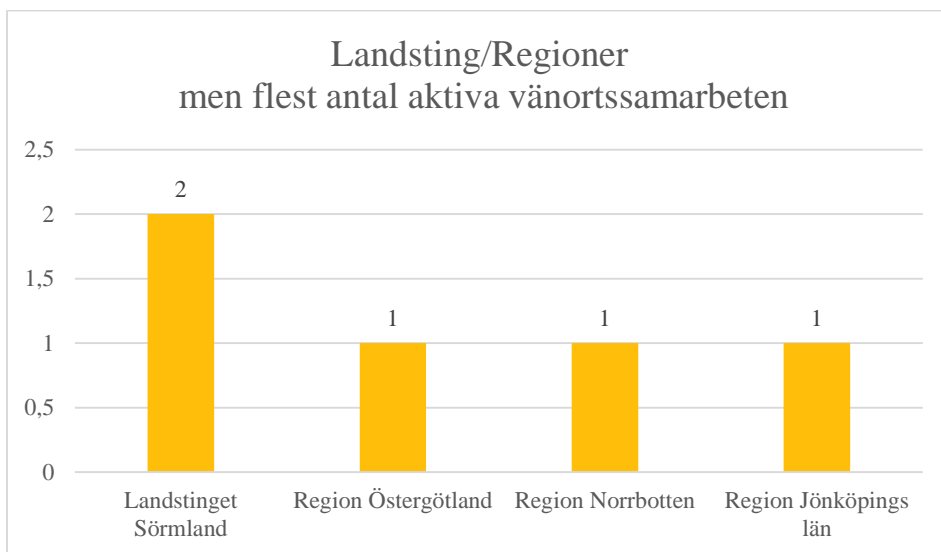
De kommuner som har flest aktiva vänortssamarbeten ligger på ca 4-6 aktiva samarbeten. Ockelbo kommun sticker ut med 15 aktiva vänortssamarbeten.

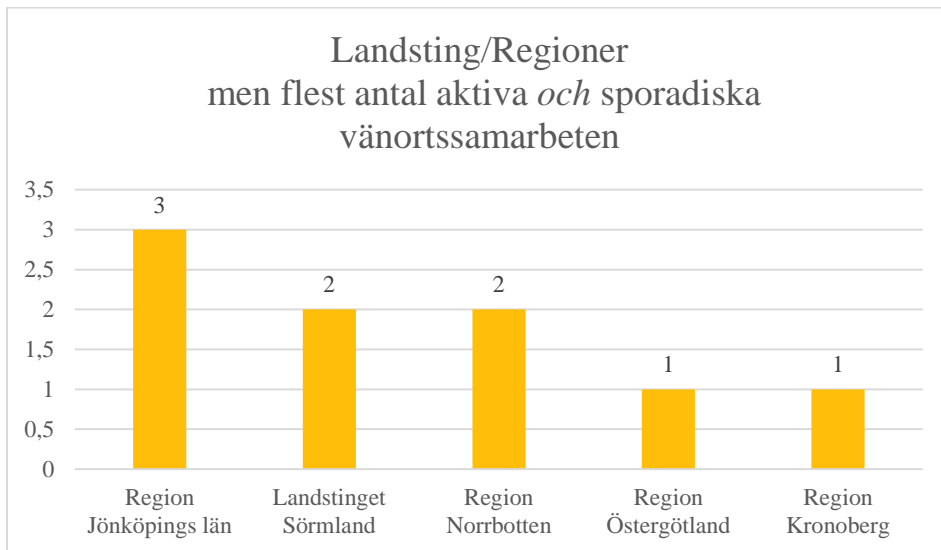

Inkluderas även sporadiska vänortssamarbeten är antalet aktiva och sporadiska samarbeten något fler, ca 5-8 per kommun.

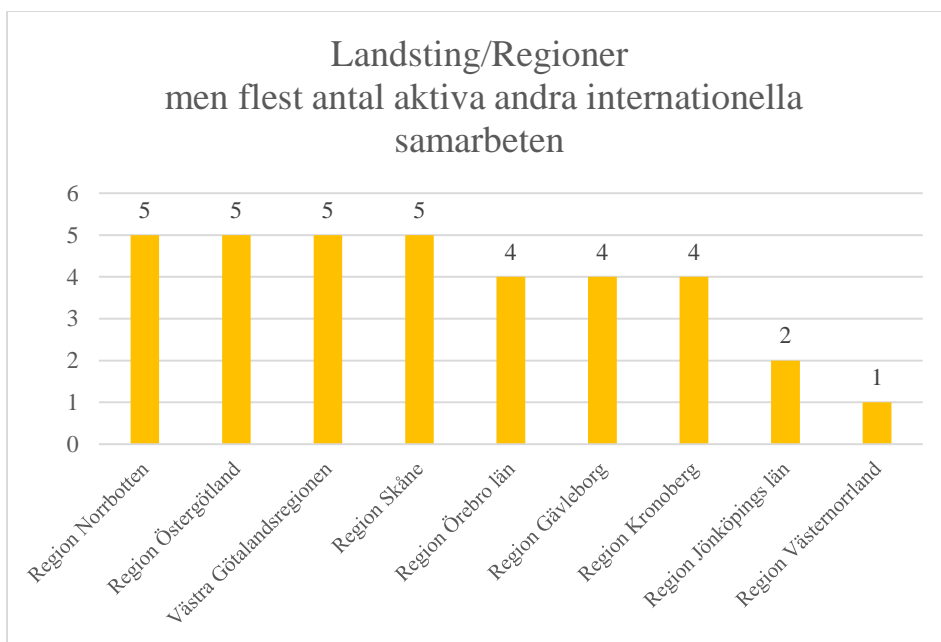

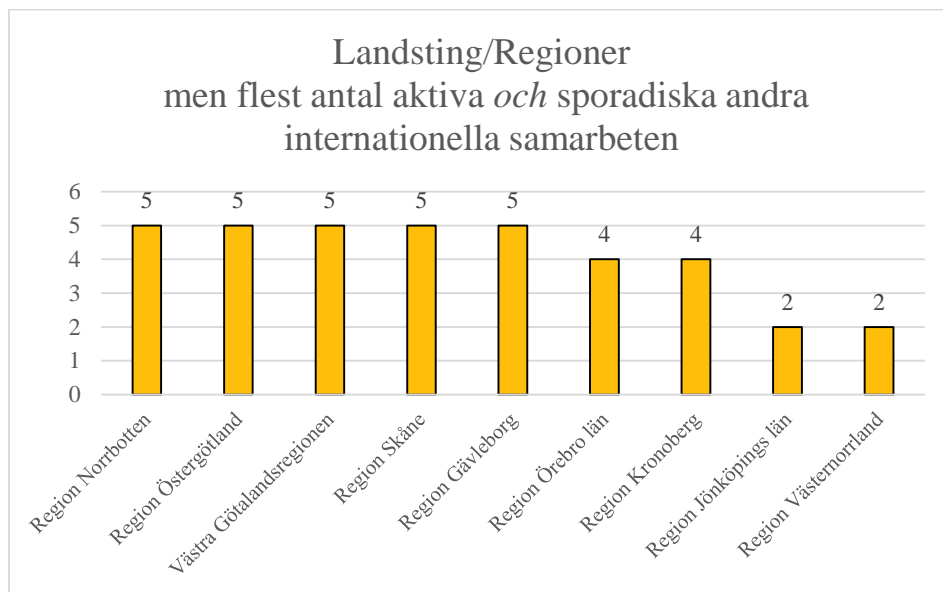
Landstinget Sörmland har två aktiva vänortssamarbeten, övriga landsting/regioner har ett aktivt vänortssamarbete. Tittar man på aktiva och sporadiska vänortssamarbeten är det Region Jönköpings län som ligger i topp.

Region Norrbotten har flest antal aktiva och sporadiska andra internationella samarbeten, som följer av de två följande diagrammen.

Samarbetsområden

Det vanligaste samarbetsområdet avseende vänorter och kommunala partnerskap är kultur (16 procent). Därefter följer skola och utbildning (14 procent) samt näringslivsutveckling och sysselsättning (10 procent). Andra områden som kommuner och landsting/regioner samarbetar kring avseende vänorter och kommunala partnerskap är demokrati och jämställdhet (9 procent), fritid och idrott (8 procent) samt turism (8 procent).

Det vanligaste samarbetsområdet avseende andra internationella samarbeten är skola och utbildning (12 procent). Därefter följer miljöskydd, hälsoskydd och klimat (8 procent). Andra områden som SKL:s medlemmar samarbetar kring när det gäller andra internationella samarbeten är turism (6 procent), demokrati och jämställdhet (6 procent) samt kommunal teknik (5 procent).

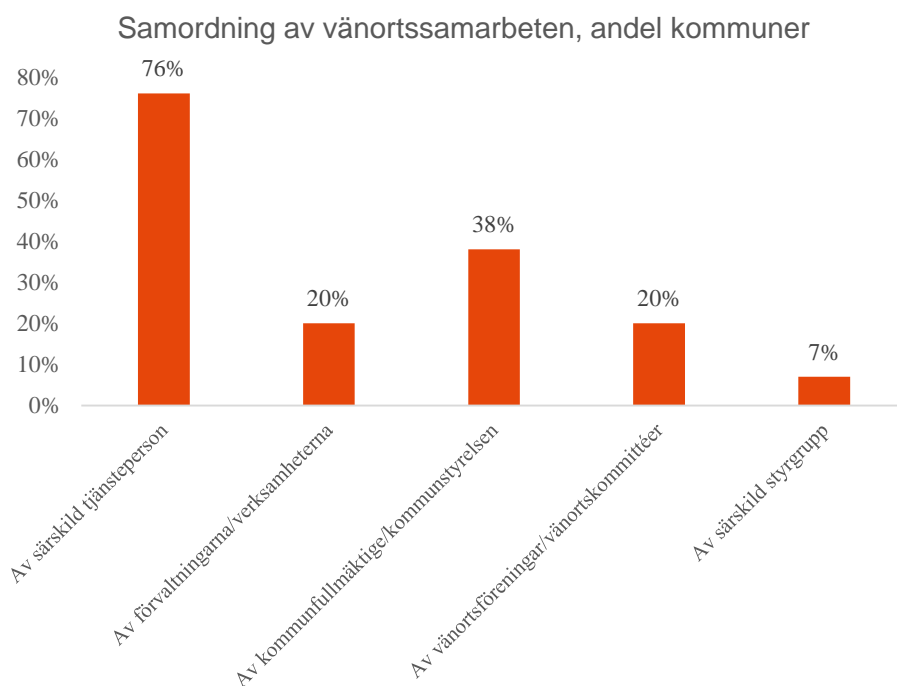
Möjligtvis ger detta uttryck för att vänortssamarbeten traditionellt har varit kulturella utbyten. Som visades redan i 2011 års undersökning, tenderar aktiva vänortssamarbeten att användas alltmer strategiskt och fokusera på andra områden än kultur.

Kapitel 4 – Organisation och finansiering

Organisation

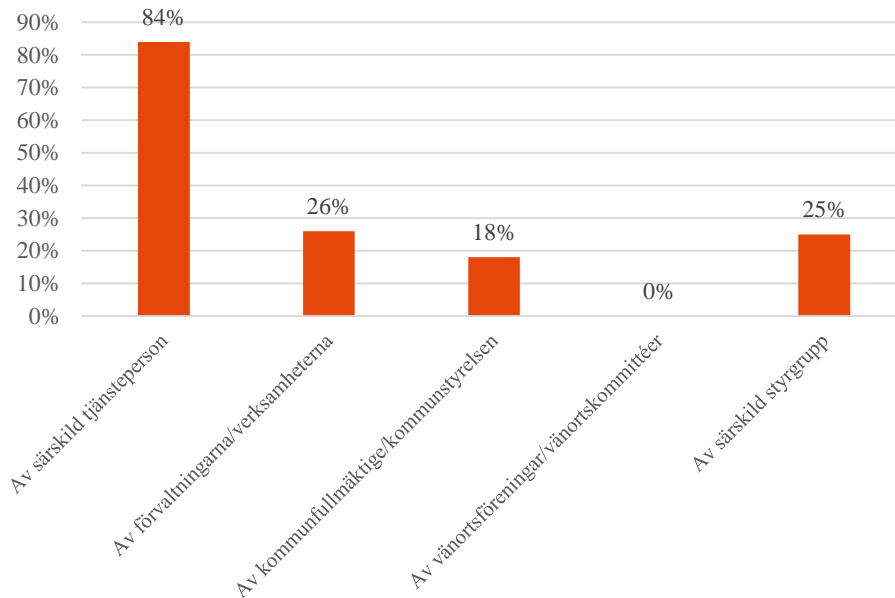
De flesta respondenter i kommuner uppger att en särskild tjänsteperson ansvarar för arbetet med vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten. Det finns mindre variationer i organisering mellan de tre olika samarbetsformerna:

Den vanligaste samordningsformen bland de kommuner som svarade på frågan avseende vänortssamarbeten är att en särskild tjänsteperson ansvarar för arbetet (76 procent). Näst vanligast är att kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen samordnar vänortssamarbetet (38 procent). Även när det gäller de kommunala partnerskapen är det klart vanligast att en särskild tjänsteperson samordnar arbetet (84 procent). Detsamma gäller för andra internationella samarbeten (65 procent) tätt följt av att arbetet samordnas av förvaltningarna eller verksamheterna (57 procent).

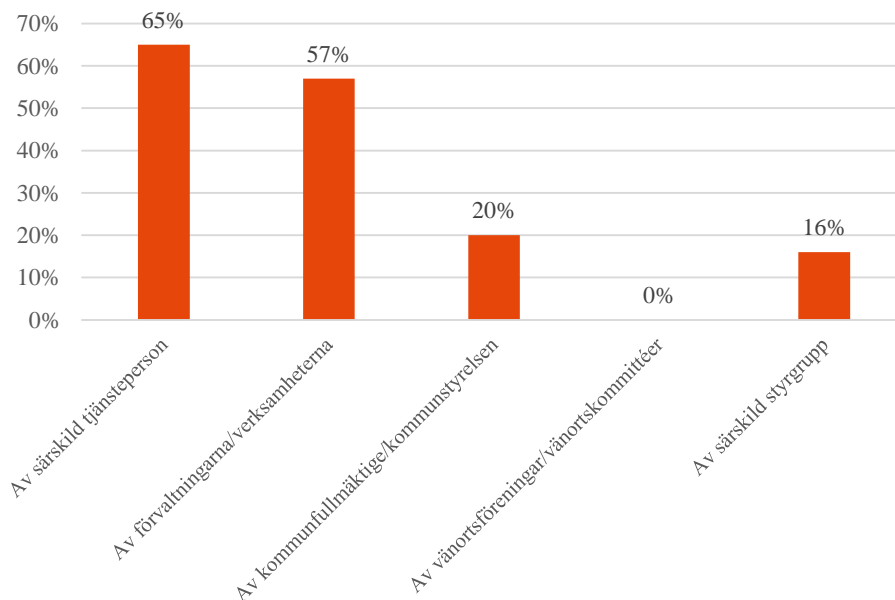

Samordning av kommunala partnerskap, andel kommuner

Samordning av andra internationella samarbeten, andel kommuner

I fritexttrutan är det tre kommuner som har svarat att samordningsfunktionen varierar beroende på vilket område eller vilket tema som berörs.

Bland de åtta landsting/regioner som svarade på frågan var fördelningen mellan svarsalternativen jämn avseende vänortssamarbeten. När det gäller de kommunala partnerskapen är det lika vanligt att de samordnas av en särskild tjänsteperson som av en

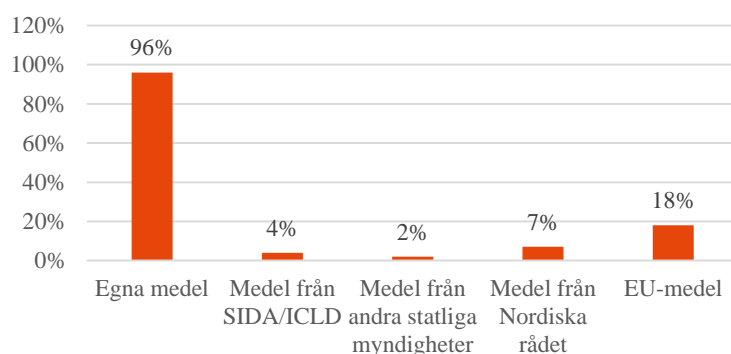
särskild styrgrupp¹². Avseende andra internationella samarbeten är det klart vanligast att de samordnas av en särskild tjänsteperson eller av förvaltningarna/verksamheterna (5 landsting/regioner vardera).

En region beskriver att den ser ”det internationella samarbetet som en del av ordinarie verksamhet och inte som en enskild fråga”.

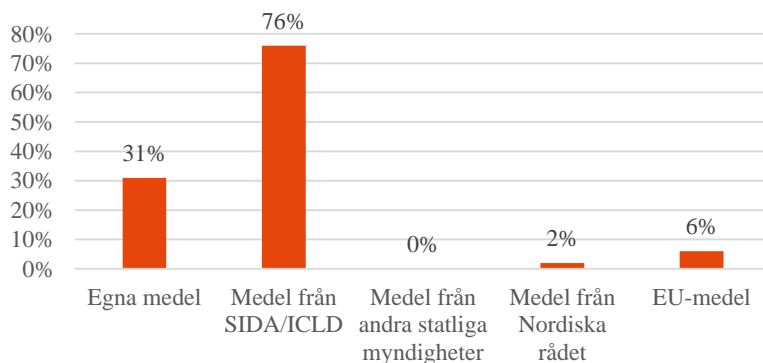
Finansiering

Bland de kommuner som svarade på frågan är egna medel det klart vanligaste sättet att finansiera vänortssamarbete (96 procent). Den näst vanligaste finansieringsformen är EU-medel (18 procent). När det gäller de kommunala partnerskapen är medel från Sida/ICLD av naturliga skäl den vanligaste finansieringsformen (76 procent). Näst vanligast är finansiering genom egna medel (31 procent). Avseende andra internationella samarbeten är de två klart vanligaste finansieringsformerna EU-medel (73 procent) samt egna medel (71 procent). Detta kan tyda på att det framför allt är EU-projekt som respondenterna har i åtanke när det svarar på frågan om andra internationella samarbeten. På tredje plats kommer medel från andra statliga myndigheter (20 procent).

Finansiering av vänortssamarbeten, andel kommuner

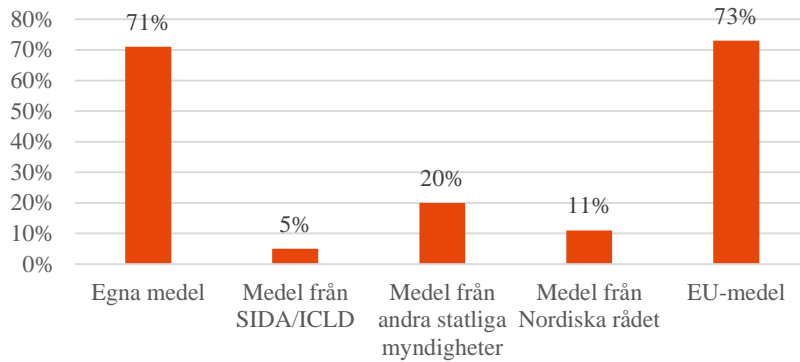

Finansiering av kommunala partnerskap, andel kommuner

¹² Möjligtvis ska man tolka resultat kring kommunala partnerskap med vaksamhet. Kommunala partnerskap drivs alltid i projektform av en styrgrupp.

Finansiering av andra internationella samarbeten, andel kommuner

Bland de tio landsting/regioner som svarade på frågan är egna medel den vanligaste finansieringsformen avseende vänortssamarbete (4 landsting/regioner). När det gäller kommunala partnerskap är medel från Sida/ICLD av naturliga skäl den vanligaste finansieringsformen. Avseende andra internationella samarbeten är egna medel den vanligaste finansieringsformen (8 landsting/regioner) följt av EU-medel (6 landsting/regioner).

Kapitel 5 – Mervärden och hinder i internationellt arbete

SKL har inte tidigare frågat medlemmarna vilket mervärde de upplever att vänortssamarbete, kommunalt partnerskap eller andra internationella samarbeten ger. Det bör hållas i åtanke att det ofta är en enskild tjänsteperson som besvarar enkäten utifrån sin egen uppfattning och att svaren därför ska tolkas med viss försiktighet.

Kommuner uppger att det största mervärdet av internationellt engagemang är kompetensutveckling och verksamhetsutveckling, följt av måluppfyllelse.

I fritextrutan är det sex kommuner som har angett kunskap om och förståelse för andra kulturer som ett mervärde som de vill lyfta fram.

Landsting/regioner uppger att de största mervärden i internationella engagemang är kompetens- och verksamhetsutveckling.

I fritextrutan är det ett landsting/region som lyfter ett effektivare påverkansarbete som ett mervärde, det vill säga att deras internationella arbete ger dem en starkare röst när det gäller att påverka beslut på både nationell och EU-nivå.

Hinder i internationellt engagemang

Av de kommuner som svarade på frågan uppger 38 procent att de upplever hinder i deras internationella samarbeten (avser alla tre kategorier av samarbeten). Andelen kommuner som inte upplever några hinder är 35 procent. Slutligen uppger 26 procent av kommunerna att de inte kan bedöma frågan.

Av de tio landsting/regioner som svarade på frågan upplever sju att det finns hinder. Jämfört med kommunerna är det således en större andel av landstingen/regionerna som upplever hinder i deras internationella samarbeten (avser alla tre kategorier av samarbeten).

Kommunerna upplever framför allt brist på tid och brist på finansiering i de internationella engagemangen, men uppger även att det internationella arbetet inte är prioriterat inom organisationen.

”Internationellt utbyte är viktigt för utvecklingen av den kommunala verksamheten men många gånger är den svår att prioritera i en ansträngd kommunal ekonomi.”¹³

Trots att det finns med som ett valbart svarsalternativ är det fem kommuner som i fritextrutan tar upp att internationella samarbeten (generellt) av olika skäl inte är prioriterade i organisationen. Ett annat hinder som ytterligare fem kommuner nämner i fritextrutan är organisatoriska utmaningar att driva internationellt arbete.

Även landstingen/regionerna uppger brist på tid och finansiering som huvudsakliga utmaningar. Därefter uppges att det internationella arbetet inte är prioriterat inom organisationen.

---

¹³ Kommun i kommungrupp Mindre stad/tätort

BILAGA – Förteckning över internationella samarbeten samt samarbetsländer

---

NÄTVERK

Assembly of European Regions, AER

C40 – nätverk av städer för klimataktion

Carbon Neutral Cities Alliance – nätverk av städer för att skära i koldioxidutsläpp

Eurocities

Cittaslow – internationellt nätverk mellan mindre kommuner, har sitt ursprung i Slow Food-rörelsen

Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR)

Covenant of Mayors

DELICE – nätverk för städer med mat och gastronomi som inriktning

ECAD - European Cities Against Drugs

European Forum for Urban Security, EFUS-nätverket

European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing, EIP on AHA

Energy cities (nätverk)

European Network of Social Authorities, ENSA

European Local Network of Radioactive Waste Dialogue, ENWD

European Network for Rural Development (ENRD)

Euroregion Baltic (nätverk)

Eurotowns – nätverk för städer mellan 50 000 och 250 000 invånare

Group of European Local Authorities with Nuclear Facilities, GMF

Green Pilgrimage – nätverk för pilgrimsstäder

ICLEI – Local governments for sustainability

LiviHeri

Mayors for Peace

Network of Museums in the Baltic

Nordic cities network – think tank

Northern Sparsely Populated Areas, NSPA

OECD Inclusive Growth in Cities Initiative – nätverk under OECD

REVES - nätverk

SERN - Sweden Emilia Romagna Network

UNESCO - Creative cities network

Union of Baltic Cities, UBC

GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETEN

ARKO – en samarbetsorganisation mellan ett antal kommuner i södra delen av Hemark fylke i Norge och i nordvästra delen av Värmlands län i Sverige. Organisationen finansieras av Nordiska ministerrådet samt medlemsavgifter.

Europakorridoren – en ideell förening i Tyskland och Sverige för höghastighetståg

Grensetjänsten – gränsöverskridande informationstjänst mellan Sverige och Norge

HANSE – COSME-finansierat nätverk för gamla Hansa-städer

HH-samarbetet – samarbete mellan Helsingborg och Helsingör

Nordic health care cooperation – samarbete mellan Norge, Finland och Sverige kring hälso- och sjukvård. Sekretariatet sitter i Region Norrbotten.

Region Hovedstaden, Region Själland och Köpenhamns kommun i Danmark samt Region Skåne i Sverige

STRING - politiskt partnerskap mellan Hamburg och Schleswig-Holstein i Tyskland,

---

ESF-PROJEKT

#Jagmed – ESF-projekt

ESF-projekt Goda Grannar inom GöteborgsKommunalförbund

PIK - ESF projekt

NORDISKA MINISTERRÅDET

Attractive Nordic Towns – Norskt projekt under Nordiska ministerrådet 2018

Nordic Safe Cities – samarbete under Nordiska Ministerrådet

INTERREG-PROJEKT

Baltic Blue Growth - interregprojekt

Baltic Wings – interregprojekt

Botnia-Atlantica Lystra - interregprojekt

Central Baltic Game Camp - interregprojekt

Central Baltic

EmpInno - interregprojekt

InterConnect Interreg

Interreg Europe SMART MR

Interreg ÖKS Greenbuilding A - Z

Interreg ÖKS projekt Ren kustlinje

Interreg Europe

Interregprojekt Urban Platsinnovation med Fredrikstad kommun

Lakesperience - interregprojekt

Lighting Metropolis - interregprojekt
Nordic Buzz - interregprojekt
Rolling Images in Business Startups, RIBS - interreg
S:t Olavs Waterway -Interreg Central Baltic
ScandriaAlliance – interregprojekt men eventuellt permanenta samarbetet?
Smart Marina - Interreg Central Baltic - Investeringar i hamnar och smarta energilösningar
South Baltic Public Innovators Network - interreg

ÖVRIGA EU-FINANSIERADE PROJEKT

Baltic-Link Association – infrastrukturprojekt med EU-finansiering
Cityfied – Horisont 2020-projekt
ERASMUS-projekt
K1 Erasmus+ Mobilitet yrkesutbildning
KA1- projekt Erasmus+
Europeisk volontärtjänst, ESV – EU-program
Fast track Integration in European Regions / FIER – finansieras av EaSI-programmet
OptEEmAL – Horisont 2020-projekt
Provehicle 4 – Erasmus+-projekt
SMART4MD Horisont 2020-projekt
The Odyssey revisited: Teaching European values in a divided continent – Erasmus+

ÖVRIGT

DUNC världsarvsprojekt
Försäljning av vuxenutbildning till Åland
Kulturskoleutbyte
Project Nima – fadderverksamhet i Ghana
Skolutbyten
Småland China Support Office (representationskontor i Shanghai)

LÄNDER FÖR SAMARBETEN , KOMMUNER

Armenien	Chile
Belgien	Danmark (inkl. Färöarna)
Bolivia	England
Bosnien Hercegovina	Estland
Botswana	Finland (inkl. Åland)
Brasilien	Frankrike
Bulgarien	Georgien

Grekland
Indien
Indonesien
Irland
Island
Italien
Japan
Kenya
Kina
Kosovo
Kroatien
Lettland
Litauen
Luxemburg
Moldavien
Namibia
Nederländerna
Nicaragua
Norge
Palestina
Polen
Rumänien
Ryssland
Serbien
Slovenien
Spanien
Storbritannien
Sydafrika
Sydkorea
Tanzania
Thailand
Tjeckien
Turkiet
Tyskland
Uganda
Ukraina
Ungern
USA
Vietnam

Zambia
Österrike

LÄNDER FÖR SAMARBETEN, LANDSTING/REGIONER

Kina

Litauen

Polen

Armenien

Bosnien Hercegovina

Tyskland

Kenya

Norge

Tanzania

Ryssland

Internationella samarbeten

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har sedan ett antal år en databas över medlemmarnas vänortssamarbeten på www.skl.se/EU. Under våren 2018 har SKL:s internationella sektion genomfört en inventering av medlemmarnas vänorter, kommunala partnerskap eller andra internationella samarbeten.

Undersökningen om vänorter, kommunala partnerskap och andra internationella samarbeten omfattade även frågor om graden av aktivitet på samarbeten, aktuella samarbetsområden, samt frågor om samordning och finansiering.

En delmängd av enkätsvaren presenteras här i form av en rapport.

Upplysningar om innehållet
Annika Lindberg annika.lindberg@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2018
Text: Sami Khalifeh och Annika Lindberg